

Oorspronkelijk gepubliceerd in *Hermes* 202 (februari 2024).

Nu gewijzigd en aangevuld, onder meer door een artikel in *Philotelia* 746 (mei/juni 2024) over een tentoonstelling in het Louvre, met medewerking van het Postmuseum in Athene. Van de muntenafbeeldingen zijn in het Louvre de originele stukken niet tentoongesteld. Ook enkele andere afbeeldingen ontbreken.

Griekenland was in het geheel niet tevreden over de organisatie van de Olympische Spelen in 1900, in Parijs. Deze werden overschaduwd door de Wereldtentoonstelling die tegelijkertijd en dichtbij werd gehouden; de organisatoren hadden er weinig belangstelling voor, en de publieke belangstelling was ook gering. Hetzelfde gold voor de Spelen van 1904, in St. Louis, eveneens een aanvulling op een Wereldtentoonstelling; de deelnemers waren voor slechts 13% niet-Amerikanen.

Griekenland wilde laten zien dat dit beter kon – net als 1896 in Athene – en organiseerde voor 1906 “de Tweede Internationale Olympische Spelen van Athene”. 20 landen namen deel, de organisatie was beter, en de spelen openden voor het eerst met een parade van naties die deelnamen. Vele staatshoofden reisden (evenals in 1896) naar Athene af, getuige de ansichten die nu nog te koop zijn.

Ook nu werd een speciale serie postzegels vervaardigd, evenals in 1896 met afbeeldingen op basis van voorstellen van prof. G. S. Svoronos van het Numismatisch Museum in Athene. Deze had gestudeerd in Parijs, Berlijn en Londen, en had de collectie Griekse kunst in het British Museum bestudeerd. Hij selecteerde voor deze serie zegels afbeeldingen van antiek Griekse kunst, grotendeels op Griekse vazen en ook enkele antieke munten. Maar de onderwerpen zijn ook geïnspireerd op de reliëfs op de Zeus-tempel in Olympia (waarover veel bekend is maar die slecht bewaard zijn). Die reliëfs (metopen) verbeelden de twaalf zogeheten Werken van Herakles, die u wel kent van de serie *Hellas* 1145-1155 uit 1970.

Michalis E. Tsironis heeft aangetoond, dat Svoronos de afbeeldingen heeft geselecteerd, dat het design is gemaakt door de bekende E. Gilliéron, en de gravures door E. Mouchon (aldus een artikel van zijn hand in de bundel *Opus XIII* uit 2013).¹ Ze hebben wel een andere stijl dan de zegels van 1896!

De afbeeldingen

N.B.: De korte beschrijvingen in de *Hellas*-catalogus voldoen niet

- **1 en 2 lepta** (*Hellas* 189&190): discusswerper, discus in de rechterhand; links een drievoet met daarop een prijs; verwijzing naar de Spelen (ter ere van Apollo en Poseidon) op het naburige vasteland (ook afgebeeld op *Hellas* 2303 uit 2004 en *Hellas* 1540 uit 1980) – Naar een uiterst zeldzame munt (drievoudige siglos, Perzische munteenheid) van het eiland Kos; van dit munttype geef ik een voorbeeld.

---

¹ En in zijn boek “The Olympic Games Issue 1906” (Athene 2007) pag.150-159.

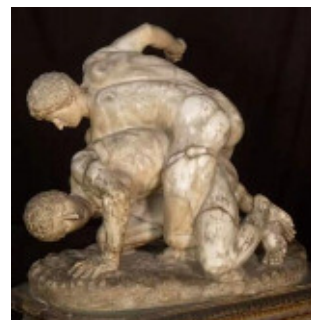
- **3 en 5 lepta** (Hellas 191&192): verspringer met gewichten in zijn handen – naar een bronzen disc uit de collectie van het British Museum in Londen (niet op de tentoonstelling).

- **10 lepta** (Hellas 193): Nike (Overwinning) met caduceus (staf, bekend van de god Hermes) – naar een zilveren munt uit de Oudgriekse stad Terina (Calabrië); van dit munttype geef ik een voorbeeld.

- **30 lepta** (Hellas 196): worstelaars, met op de achtergrond de Akropolis en Ionische zuilen -- naar een albasteen beeld, gevonden in Rome, nu in het Uffizi in Florence (het betreft een Romeinse kopie van een Oudgrieks bronzen beeld toegeschreven aan Lysippos).

- **25 lepta** (Hellas 195): Herakles worstelt met Antaios, zoon van de Aarde die hem kracht schonk - naar een Oudgriekse schildering op de "krater van Eufronios" (mengvat wijn/water, uit een graf in Cerveteri) in het Louvre.

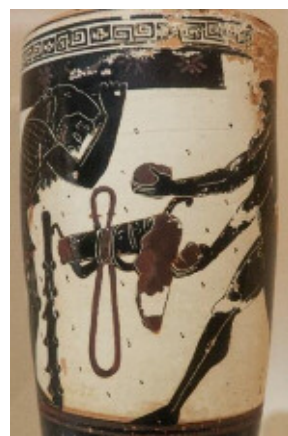

Hellas 1155

- **40 lepta** (Hellas 197): gevleugelde godin Nike (Overwinning), Afbeelding naar een zilveren munt van de Oudgriekse stad Terina (Calabrië), niet op de tentoonstelling. Hierbij een enigszins gelijksoortig exemplaar.

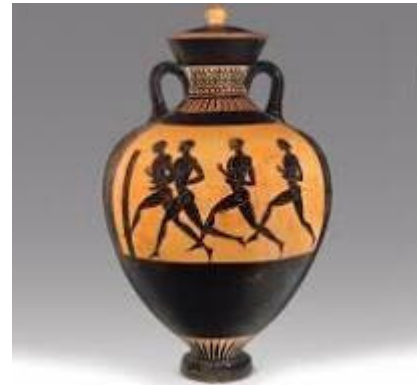

- **20 en 50 lepta** (Hellas 194 en 198): Atlas draagt de hemelkoepel op zijn schouders en geeft aan Herakles de gouden appels van de Hesperiden -- naar de afbeelding op de 'lekythos (olieflesje) van Eretria' (volgens het artikel in Filoteleia), nu in het Nationaal Archeologisch Museum in Athene.

- **1 – 2 – 3 drachme** (Hellas 199-200-201): hardlopers. Afbeelding op een amfora van “de Berlijn-schilder”. In feite is de naam van schilder niet bekend. Het Philotelia-artikel vermeldt geen museum. Amfora’s van dit type werden uitgereikt aan de winnaars bij de vierjaarlijkse Panathenaïsche Spelen in Athene, gevuld met olijfolie.

- **5 drachme** (Hellas 202): Bij een altaar staat een winnaar bij bepaalde Spelen, met de heilige vlam, vergezeld van nog twee winnaars, en de godin van de Overwinning. Gemaakt naar een schildering op een antiek Griekse vaas ('krater – mengvat wijn/water -van Nikias') nu in het British Museum (afb. Wikimedia Commons)

De verhalen.

Lepta 1 2 3 5 10 30 40 Aan de beschrijving bij deze afbeeldingen heb ik niets toe te voegen.

Hierna komen we terecht in de verhalenreeks van de “Werken van Herakles” (Hellas 1145-1155), die beschreven is door Frans van Limpt – Lees het volledige artikel in Hermes 138 van maart 2008!

Lepta 25 Herakles en Antaios. Kortweg: Herakles moest aan koning Eurystheus bewijzen dat hij een halfgod was, door een aantal bijna onmogelijke prestaties te leveren. Eén daarvan is het verslaan van de reus Anteüs / Antaios. Frans beschrijft het als volgt:

Op een van zijn tochten in opdracht van Eurystheus kwam Herakles in contact met de reus Anteüs; deze was een zoon van Poseidon en Moeder Aarde, en hij had de nare gewoonte om vreemdelingen te dwingen met hem te worstelen totdat ze uitgeput waren. Hij was niet alleen behendig en sterk maar had ook als voordeel dat, telkens als hij de Aarde raakte, zijn krachten terugkeerden. Toen Herakles zich op de Olympische manier met olie insmeerde, viel het hem op dat Anteüs een zandbad nam en dat zijn spieren daardoor geweldig opzwellen. Omdat Herakles vrij snel doorhad wat daarvan de bedoeling was, hief hij de reus hoog boven zijn hoofd, kraakte zijn ribben en hield hem, ondanks het gekreun van Moeder Aarde, in die houding totdat hij stierf.

Hellas 1155

Lepta 20 en 50 De gouden appels van de Hesperiden.

We grijpen weer terug op de beschrijving in Hermes 138 door Frans van Limpt:

Ver weg in het Westen, voorbij de straat van Gibraltar, bevond zich een mysterieus eiland met daarop een tuin, waarin een boom stond die drie gouden appels droeg; deze waren een geschenk van Moeder Aarde aan Hera bij gelegenheid van haar huwelijk met Zeus. Herakles wist het geheim van de ligging ervan te ontfuselen aan Nereus, een oude zeegod. Na allerlei avonturen en omzwervingen, waarbij hij zelfs in de buurt van de Kaukasus belandde, lukte het hem zich, via de halfgod Atlas, meester te maken van de appels. Nadat hij deze aan Eurystheus had laten zien, gaf hij ze aan de rechtmatige eigenaren, de goden, terug. Bijgaande zegel geeft het moment aan, waarop Atlas terugkomt met de gouden appels, om die aan Herakles te overhandigen, die zolang de aardbol (*of hemelkoepel*) voor hem op zijn schouders getorst heeft.

Hellas 1147 met een gelijksoortige afbeelding.

De afbeeldingen in de serie zegels b.g.v. de Olympische Spelen 1906 promoten de gedachte, dat de atleten net als Herakles het uiterste van hun krachten zullen geven.

